

Innhold

FORORD	11
I INNLEDNING – DE DIGITALE UTFORDRINGENE	13
1.1 Forvandlingens tidsalder	17
1.2 Reformarbeidet i skolen	19
1.3 Kampen om kunnskap	22
1.4 Medier, skole og læring	24
1.5 Hva er mediepedagogikk?	26
1.6 Opplegg for boken	28
DEL I	
2 DIGITAL OPPVEKST	33
2.1 Historisk og kulturell forankring	33
2.2 Tilgang til og bruk av medier	38
2.2.1 I fritiden	38
2.2.2 I skolen	42
2.2.3 Hjem – skole	43
2.3 Fra tilskuer til deltaker	47
2.4 Innovatører med markedsinteresse	49
2.5 Det lærende samfunnet	51
3 TEKNOLOGI OG LÆRING	53
3.1 Skolen i samfunnet	53
3.2 Læringsteoriens forhold til medier	56
3.3 Medier og tenkningens utvikling	59
3.4 Digitale medier	60
3.5 Konvergensprosesser	62
3.6 Et teknodidaktisk felt	65

DEL II

4	MEDIER OG UTDANNING – ET PROBLEMATISK FORHOLD	69
4.1	Intensjoner og realiteter	69
4.2	Å lære gjennom medier	76
4.3	Å lære med medier	78
4.4	Å lære om medier	81
4.5	Medielæringens innhold	85
4.6	Nasjonale grep om IKT i skolen	89
4.6.1	1996–1999: med teknologien i fokus	90
4.6.2	2000–2003: IKT og pedagogisk praksis	91
4.6.3	2004–2008: mot den digitale kompetansen	91
5	HVA ER DIGITAL KOMPETANSE?	93
5.1	Uklar begrepsbruk	93
5.2	Begrepets fremvekst	95
5.3	Fra basisferdigheter til kulturell kompetanse	99
5.4	Ferdigheter i bruk	103
5.5	IKT som eget kunnskapsfelt	104
5.6	IKT i fag	105
5.7	IKT og læringsstrategier	108
5.8	Digital dannelse	111
5.9	Progresjon i opplæringen av digital kompetanse	113
6	I DEN PEDAGOGISKE PRAKSISEN	117
6.1	Tema A: teknologistøttede læringsmiljøer som endringsfaktor	118
6.2	Tema B: digitale læringsressurser gir nye muligheter	122
6.3	Tema C: stimulering av kreative kunnskapsprodusenter	130
6.4	Tema D: medieproduksjon og remiksing som kulturell praksis	140
6.5	Tema E: kunnskapsbygging og utforskende arbeidsmåter	144
6.6	Tema F: grenseløs kommunikasjon og nye samarbeidsformer	147
6.7	De nye handlingsrommene	157
7	DEN DIGITALT KOMPETENTE SKOLEN	160
7.1	Drivkrefter for skoleutvikling	160
7.2	Helhetlig planlegging	164
7.3	Endringsberedskap	166
7.4	Institusjonelle vilkår for endring	169
7.5	Roller og relasjoner	171
7.6	Lærende skoler med digitale medier	174

8	AVSLUTNING – NYE UTFORDRINGER	177
8.1	Digitalt kompetanseløft	179
8.1.1	Teknisk kompetanse	180
8.1.2	Pedagogisk bruk av IKT	180
8.1.3	Skolenes endringskompetanse	181
8.2	Lærende nettverk	182
8.3	Digitale skiller	183
8.3.1	Tilgang	185
8.3.2	Digitale kjønnsskiller.	186
8.3.3	Kultursterke – kultursvake.	186
8.3.4	Inkludering – ekskludering	187
8.4	E-borgerens dilemma.	189
	LITTERATURLISTE	191